

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn thành phố Huế năm 2026

Thực hiện Kế hoạch số 16/KH-UBND ngày 18/01/2021 về thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030 trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là thành phố Huế), UBND thành phố ban hành Kế hoạch thực hiện chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng năm 2026 với các nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

- Nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và toàn xã hội về công tác trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Huy động sự tham gia của xã hội nhất là gia đình, cộng đồng tăng cường trợ giúp về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người rối nhiễu tâm trí, đặc biệt là trẻ em rối loạn phổ tự kỷ bị tâm thần nặng, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí.

2. Mục tiêu cụ thể

- Phân đầu từ 70% trở lên người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; từ 300 - 400 trẻ em rối loạn phổ tự kỷ nặng được kịp thời điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng, trợ giúp xã hội và trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục hoà nhập;

- Phân đầu 90% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ; 90% trẻ em từ sơ sinh đến 06 tuổi có kết quả sàng lọc nghi ngờ rối loạn phổ tự kỷ được đánh giá xác định và kết nối can thiệp sớm;

- Phân đầu trên 80% trẻ khuyết tật phổ tự kỷ ở độ tuổi mầm non và 85% ở độ tuổi phổ thông được tiếp cận giáo dục;

- 100% người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí đang được chăm sóc tại các cơ sở trợ giúp xã hội còn khả năng lao động sẽ được hỗ trợ hướng nghiệp, tham gia lao động trị liệu tại cơ sở;

- 100% người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu;

- 300 - 400 hộ gia đình có người rối nhiễu tâm trí có nhu cầu và đủ điều kiện được vay vốn ưu đãi theo quy định;

- Đảm bảo người tâm thần đặc biệt nặng có hành vi nguy hiểm đến gia đình, cộng đồng; người tâm thần lang thang được tiếp nhận, chăm sóc, phục hồi chức năng tại bệnh viện tâm thần Huế và các cơ sở trợ giúp xã hội theo đúng quy định;

- Duy trì hoạt động và mở rộng các câu lạc bộ thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ tại các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí nhằm tạo điều kiện cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia tập luyện thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ và biểu diễn nghệ thuật tại cơ sở;

- Phấn đấu trên 50% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng, các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế;

- Phấn đấu trên 50% gia đình có người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí;

- Phấn đấu trên 80% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và cộng tác viên công tác xã hội trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở, cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. NỘI DUNG THỰC HIỆN

1. Trợ giúp y tế

a) Nội dung

- Thực hiện dịch vụ phát hiện sớm trẻ em rối loạn phổ tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

- Triển khai sàng lọc trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được kết nối can thiệp sớm.

- Triển khai phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

b) Cơ quan chủ trì thực hiện: Sở Y tế

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Trường Đại học Y - Dược Huế, các địa phương.

2. Trợ giúp giáo dục

a) Nội dung

- Triển khai thực hiện kịp thời các chính sách về giáo dục đối với trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tổ chức đánh giá các cơ sở có hoạt động can thiệp, hỗ trợ giáo dục trẻ rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí đảm bảo đúng quy định.

- Hỗ trợ triển khai giáo dục ở các cấp học thông qua việc xây dựng chương trình, tài liệu bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ quản lý tham gia giáo dục cho trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và thanh niên rối nhiễu tâm trí. Đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trực tiếp dạy trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Tập huấn nâng cao kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn các phương pháp nhận biết và kỹ thuật can thiệp cơ bản đối với trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí trong trường học; phương pháp cung cấp dịch vụ công tác xã hội trong hoạt động chăm sóc, giáo dục cho người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, đặc biệt là trẻ rối loạn phổ tự kỷ; tổ chức tập huấn cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em rối loạn phổ tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, gia đình về nghiệp vụ giáo dục trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí khi phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí được xây dựng và triển khai.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Giáo dục và Đào tạo

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, các địa phương.

3. Hỗ trợ sinh kế, trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu và văn hóa, thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí

a) Nội dung

- Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên hướng dẫn tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng.

- Hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, văn hóa và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng. Kinh phí hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu được bố trí trong các Chương trình, đề án, kế hoạch liên quan với mức hỗ trợ theo quy định.

- Duy trì và mở rộng câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ, thể thao cho người khuyết tật tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

- Thường xuyên rà soát người tâm thần đủ các điều kiện theo quy định để

thực hiện chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng và các chế độ liên quan khác.

- Xây dựng thí điểm, nhân rộng một số mô hình hỗ trợ sinh kế, hỗ trợ khởi nghiệp ... đối với gia đình có người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế, Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi.

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, các địa phương, các tổ chức trong và ngoài nước.

4. Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội làm nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí

a) Nội dung

- Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần và rối nhiễu tâm trí nặng (công lập và ngoài công lập) phù hợp với tình hình kinh tế - xã hội, điều kiện thực tế của địa phương. Trong đó, chú trọng nâng cấp, mở rộng và phát triển các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí nặng; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho trẻ em rối loạn phổ tự kỷ.

- Hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất, kỹ thuật và trang thiết bị cho cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí đảm bảo tiêu chuẩn quy định và đầy đủ các phòng, khu chức năng đáp ứng hoạt động chăm sóc, giáo dục, trị liệu, phục hồi chức năng và cung cấp dịch vụ công tác xã hội.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, các địa phương, các tổ chức trong và ngoài nước.

5. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên

5.1. Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ trợ giúp xã hội, giáo dục và phục hồi chức năng.

a) Nội dung

- Đào tạo các kỹ năng, sàng lọc phát hiện sớm đối với trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ vận hành hệ thống cơ sở dữ liệu về sức khỏe tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ; khảo sát, đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ và chuyên đề về sức khỏe tâm thần.

- Đào tạo kỹ năng chuyên sâu về công tác xã hội lâm sàng trong chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên liên quan.

- Liên kết, phối hợp với Trường Đại học Y - Dược Huế để đào tạo nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ, nhân viên, cộng tác viên y tế về chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tăng dần số cán bộ, nhân viên, cộng tác viên liên quan đến công tác này.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, các địa phương, Trường Đại học Y - Dược Huế.

5.2. Tập huấn cho cán bộ, nhân viên, công tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

a) Nội dung:

- Tập huấn cho đội ngũ làm công tác trợ giúp xã hội; cán bộ, nhân viên tại các cơ sở trợ giúp xã hội trên địa bàn thành phố; tập huấn kỹ năng cho gia đình để phòng ngừa, phát hiện, chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phối hợp với các cơ quan liên quan để đào tạo nâng cao năng lực cho cán bộ y tế, cán bộ và nhân viên có liên quan đến hoạt động trợ giúp xã hội, đặc biệt là đội ngũ đang làm việc tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở giáo dục trẻ rối loạn phổ tự kỷ, phục hồi chức năng, điều trị người tâm thần.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành, cơ quan liên quan, các địa phương, Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi...

6. Truyền thông, nâng cao nhận thức

a) Nội dung

- Truyền thông, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và cộng đồng xã hội về trợ giúp xã hội; kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng đối với trẻ rối loạn phổ tự kỷ và đối tượng liên quan khác.

- Phối hợp các cơ quan truyền thông chia sẻ thông tin, kinh nghiệm về lĩnh vực trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Tổ chức các hoạt động nhân kỷ niệm: ngày Người khuyết tật Việt Nam (18/4), ngày Người khuyết tật Quốc tế (3/12), ngày Sức khỏe tâm thần thế giới (10/10)...

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế, Sở Khoa học và Công nghệ

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành liên quan, các địa phương, Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi.

7. Xây dựng, thiết lập hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá

a) Nội dung

- Theo dõi, tổng hợp báo cáo và đánh giá kết quả trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; bảo đảm thông tin được tổng hợp từ cấp quản lý và cơ quan tổ chức thực hiện.

- Điều tra, rà soát người khuyết tật (trong đó bao gồm: người tâm thần, trẻ rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí) trên địa bàn toàn thành phố; xây dựng cơ sở dữ liệu, hệ thống thông tin quản lý người bệnh tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ trên địa bàn.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế

c) Cơ quan phối hợp: các Sở, ngành, địa phương, Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Trường Đại học Y - Dược Huế, Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi, Hội người mù.

8. Hợp tác quốc tế

a) Nội dung: Đẩy mạnh hợp tác với các tổ chức quốc tế để phát triển các lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần; Tiếp nhận kỹ thuật, kinh nghiệm và tài chính để phát triển các lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần.

b) Cơ quan chủ trì, phối hợp thực hiện: các Sở, ngành, địa phương, Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Từ nguồn ngân sách Nhà nước phân bổ theo phân cấp hiện hành;
2. Lòng ghép thực hiện với Chương trình, Đề án, Kế hoạch khác có liên quan;
3. Nguồn huy động hợp pháp từ các cá nhân, tổ chức trong và ngoài nước theo quy định của pháp luật để tổ chức thực hiện.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

a) Chủ trì phối hợp với các sở, ban, ngành liên quan, hội của người khuyết tật, các xã/phường triển khai thực hiện các nội dung nêu tại Kế hoạch;

b) Hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra, giám sát, đánh giá, tổng hợp kết quả triển khai thực hiện Kế hoạch. Báo cáo Bộ Y tế, UBND thành phố theo quy định;

c) Chỉ đạo Trung tâm kiểm soát bệnh tật, Bệnh viện Phục hồi chức năng phối hợp với trạm y tế xã/phường triển khai thực hiện, ban hành, hướng dẫn quy trình thông kê, biểu mẫu báo cáo thống nhất liên quan đến các mục tiêu: Tỷ lệ trẻ em sơ sinh đến 6 tuổi sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ; Tỷ lệ trẻ em từ sơ sinh đến 06 tuổi có kết quả sàng lọc nghi ngờ rối loạn phổ tự kỷ được đánh giá xác định và kết nối can thiệp sớm”.

2. Sở Tài chính

a) Căn cứ khả năng cân đối ngân sách thành phố, tham mưu UBND thành phố bố trí kinh phí để các sở, ngành, đơn vị thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được phân công tại kế hoạch theo quy định;

b) Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành liên quan tham mưu lồng ghép các mục tiêu của kế hoạch vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của thành phố.

3. Các Sở, ngành, đơn vị: Giáo dục và Đào tạo, Khoa học và Công nghệ, Tư pháp, Nội vụ, Văn hóa và Thể thao; Ngân hàng chính sách xã hội thành phố; Hội Người khuyết tật - Bảo trợ người khuyết tật và Trẻ mồ côi

- Căn cứ chức năng nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị và các mục tiêu, nhiệm vụ được giao tại Kế hoạch này, chủ động phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch.

4. Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Trường Đại học Y - Dược Huế

Phối hợp cung cấp số liệu liên quan đến thực hiện, đánh giá các mục tiêu: Tỷ lệ trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ; Tỷ lệ trẻ em từ sơ sinh đến 06 tuổi có kết quả sàng lọc nghi ngờ rối loạn phổ tự

kỷ được đánh giá xác định và kết nối can thiệp sớm; Số trẻ em rối loạn phổ tự kỷ nặng được phát hiện kịp thời và điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại đơn vị để Sở Y tế tổng hợp báo cáo.

5. Ủy ban Mặt trận tổ quốc Việt Nam thành phố và các tổ chức thành viên

Trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của ngành, đơn vị mình có kế hoạch phối hợp tham gia tổ chức triển khai các nội dung liên quan; tham gia giám sát việc thực hiện các chính sách đối với người khuyết tật tại các cơ quan, đơn vị và địa phương.

6. Ủy ban nhân dân các xã, phường

a) Căn cứ nội dung Kế hoạch này và tình hình thực tế tại địa phương, chủ động xây dựng Kế hoạch, chỉ đạo thực hiện có hiệu quả công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng;

b) Chủ động bố trí ngân sách, nhân lực, lồng ghép kinh phí các chương trình, đề án có liên quan trên địa bàn để đảm bảo thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Kế hoạch.

c) Báo cáo định kỳ và theo yêu cầu các nội dung liên quan đến công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em rối loạn phổ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn theo nhiệm vụ, chức năng quản lý; tổng hợp, báo cáo chương trình theo quy định.

V. CHẾ ĐỘ BÁO CÁO

1. Các sở, ban, ngành, đoàn thể, đơn vị, UBND các xã, phường được giao nhiệm vụ tại Kế hoạch, căn cứ chức năng nhiệm vụ, tình hình thực tế chủ động xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện trước ngày 15/4/2026; báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch trước ngày 30/11/2026 thông qua Sở Y tế để tổng hợp.

2. Sở Y tế có trách nhiệm tổng hợp báo cáo UBND thành phố, Bộ Y tế trước ngày 10/12/2026.

3. Quá trình triển khai thực hiện, nếu phát sinh các khó khăn, vướng mắc kịp thời báo cáo UBND thành phố để xem xét, giải quyết theo quy định./.

Nơi nhận:

- UBQG NKT VN; (để b/c)
- Cục Bảo trợ xã hội, Bộ Y tế;
- CT, các PCT UBND thành phố;
- Các đơn vị nêu tại mục IV;
- VP: CVP, các PCVP;
- Lưu: VT, XH.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Trần Hữu Thùy Giang